

Aan de gemeenteraad van Meierijstad

Betreft: Verzoek tot uitstel besluitvorming en opdracht voor duidelijk vernieuwde beleidskaders duurzame energie ten behoeve van een MER met betrekking tot windturbines op de Rooise/Schijndelse Heide.

Beste voorzitter, geachte raadsleden,

Met dit schrijven verzoek ik u namens ondergetekenden om het huidige traject rond de mogelijke plaatsing van windturbines op de Rooise/Schijndelse Heide onmiddellijk uit te stellen. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn:

1. Het ontbreken van recente en specifieke lokale kaders

Voor zover bekend zijn er binnen Meierijstad geen geactualiseerde beleidskaders voor grootschalige windturbines. Er bestaan wel recentere kaders/uitgangspunten voor zonnepanelen op veldniveau, maar die zijn niet zonder meer toepasbaar op windturbines met veel grotere ruimtelijke, ecologische en gezondheidkundige effecten. Wij verzoeken dat er een volledig en vernieuwd beleidskader voor duurzame energie specifiek voor windturbines wordt opgesteld op basis van de meest recente wetenschappelijke, gezondheidkundige en ecologische inzichten. En dat dit vernieuwde beleidskader openbaar wordt gemaakt. Hiermee kan vervolgens de MER hernieuwd worden opgesteld.

2. Gezondheidsaspecten verdienen zelfstandige toetsing

Recente onderzoeken en medische bijdragen wijzen op diverse negatieve effecten van (laagfrequent) geluid zoals bijvoorbeeld slaapverstoring, met name wanneer turbines hoger en met grotere rotordiameters worden geplaatst. Het RIVM en internationale reviews hebben hier recente samenvattingen van gepubliceerd. Daarnaast zijn er publieke uitingen van medici (bv. Diederik Gommers) die pleiten voor aanvullende zorgvuldigheid en nader onderzoek. Het MER moet dit expliciet toetsen.

3. Ecologische belangen – nabijheid natuurgebieden en bijzondere diersoorten

Zowel het natuurgebied De Geelders als het weidegebied Rooise/Schijndelse Heide liggen in de nabijheid van het zoekgebied voor de windturbines. De Geelders (een nat leembos / natte natuurparel met hoge soortenrijkdom) herbergt bijzondere en beschermde soorten zoals onder meer houtsnip, middelste bonte specht, wespendif, bosuil en andere specialistische bos- en moerassoorten; het gebied heeft hoge natuurwaarden en is onderdeel van het Groene Woud / Natuurnetwerk Brabant. In het weidegebied Rooise/Schijndelse Heide komen beschermde vogels voor zoals de grutto, scholekster en de kievit.

Binnen Meierijstad bestaat er een Soortenmanagementplan (SMP) voor het bebouwde gebied, dat kaders biedt voor het omgaan met beschermde soorten bij ruimtelijke ingrepen. Voor het buitengebied, zoals de Rooise/Schijndelse Heide, bestaat echter geen SMP. Dit betekent dat er geen lokale richtlijnen zijn voor het beschermen van flora en fauna bij grootschalige windturbines. Het MER moet daarom expliciet een ecologische toetsing bevatten die rekening houdt met soortenbescherming (inclusief beschermde en Rode Lijst-soorten zoals vogels en vleermuizen), habitatfragmentatie, effect op verbindingzones en de effecten op natuurgebieden in de omgeving.

4. Vergelijking en onzekerheid rond afstandsnormen

Nederland kent geen uniforme afstandsnormen. Vlaanderen hanteert voor turbines van 200 m tiphoogte een minimale afstand van 600 m tot bebouwing, Denemarken hanteert 4x de turbinehoogte en Duitsland hanteert veelal 1000 m of meer.

Hoewel Nederland geen uniforme afstandsnormen kent, blijkt uit jurisprudentie dat in het buitengebied vaak de richtlijn van 10x de tiphoogte wordt gehanteerd om hinder voor omwonenden te beperken. Zo stelt de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in ECLI:NL:RVS:2018:616 dat binnen deze afstand gevolgen van enige betekenis aanwezig kunnen zijn, zoals geluidshinder of slagschaduw. Buiten deze afstand wordt doorgaans geen sprake van hinder verwacht, tenzij bijzondere omstandigheden anders doen vermoeden. Ook andere uitspraken (zoals ECLI:NL:RVS:2020:2226) bevestigen dat 10x de tiphoogte een relevante maatstaf is bij de beoordeling van de ruimtelijke inpassing van windturbines.

Gezien bovengenoemde uiteenlopende praktijken verzoek ik de raad om voor de MER te verplichten dat er een integraal risico- en scenario-onderzoek wordt uitgevoerd, inclusief scenario's met verschillende afstandsnormen en een onderbouwing voor de gekozen ruimtelijke afstandscriteria.

5. Landelijke, actuele ontwikkelingen

Op 2 oktober 2025 werd in de Tweede Kamer de gewijzigde motie van het lid Peter de Groot (VVD) aangenomen. Deze motie verzoekt de regering om in te zetten op zodanig strenge milieu-, geluids- en afstandsnormen dat ten minste 80% van de huidige zoekgebieden voor windturbines op land afvalt. Daarnaast wordt gevraagd om turbines in de nabijheid van woonwijken uit te sluiten, met uitzondering van eigen opwek door (boeren)bedrijven, bedrijventerreinen en infrastructuur. De motie verzoekt de regering voorts om dit kader voor milieu-, geluids- en afstandsnormen uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 te publiceren.

Samenvattend en tot slot dit concreet verzoek aan de raad:

- Stel het besluit over windturbines uit totdat het beleidskader en landelijke normen omtrent windenergie duidelijk zijn. Voor het beleidskader duurzame energie omtrent windturbines dient rekening te worden gehouden met de punten zoals hierboven beschreven.
- Draag het college op een onafhankelijk bureau aan te wijzen voor het opstellen van de beleidskaders voor duurzame energie omtrent windturbines.
- Veranker gezondheid, ecologie en afstandsnormen in de beoordeling en organiseer inspraak door omwonenden, natuurorganisaties en onafhankelijke experts.

Wij vertrouwen erop dat de gemeenteraad de zorgvuldigheid en het brede publieke belang vooropstelt bij dit ingrijpende ruimtelijke en ecologische besluit.

Met vriendelijke groet,

I.o. ondergetekenden

Lijst met handtekeningen volgt voor de raadsvergadering van 13 november 2025.

Bijlage: Onderbouwing, berekeningen en bronnen

A. Afstand Rooise Heide – De Geelders De afstand bedraagt circa 4,2 km (van hart tot hart, berekend via haversine). Hoewel dit enkele kilometers betreft, kunnen effecten op vogels en vleermuizen nog steeds optreden aangezien vogels en vleermuizen grote afstanden kunnen afleggen.

B. Ecologische waarden De Geelders. Het gebied kent hoge biodiversiteit, met soorten als houtsnip, middelste bonte specht, wespandief en diverse vleermuizen. Het MER moet dit in detail analyseren.

C. Gezondheidsevidentie. Het RIVM en diverse internationale reviews bevestigen mogelijke hinder, slaapverstoring en gezondheidseffecten door geluid (incl. laagfrequent en infrasoona). Recente medische oproepen benadrukken extra zorgvuldigheid.

D. Afstandsnormen internationaal. Nederland: variabel; Vlaanderen: minimaal 600 m bij een hoogte van 200 m; Denemarken: 4× de tip hoogte; Duitsland: vaak ≥ 1000 m of 10H-regels. Grote variatie, MER moet dit meenemen.

E. Gemeentelijke situatie Meierijstad heeft geen actuele kaders voor windturbines, enkel voor zonneparken. Besluitvorming moet pas volgen na een transparante en actuele MER specifiek voor windturbines.

F. Tweede Kamer der Staten-Generaal. (2025). Gewijzigde motie van het lid Peter de Groot (VVD) over inzetten op zodanig strenge milieu-, geluids- en afstandsnormen dat ten minste 80% van de huidige zoekgebieden voor windturbines op land afvalt. Kamerstuk 33561-96.

Geraadpleegd op [13 oktober 2025], van

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?did=2025D43083&id=2025Z18516>